

Životopis

Dr. h. c. prof. RNDr. Stanislav Jendroľ, DrSc. sa narodil 21. januára 1948 v malej dedine Duplín neďaleko Stropkova. Patrí medzi jednu z najvýraznejších osobností súčasnej slovenskej matematiky. Stredoškolské štúdiá absolvoval na Strednej všeobecnovzdelávacej škole v Stropkove. Po maturite pokračoval v štúdiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach v odbore Matematika a po jeho ukončení nastúpil na II. katedru matematiky PF UPJŠ. V rokoch 1991 – 2002 viedol Katedru geometrie a algebry. V roku 2002 nastala reorganizácia matematických katedier, ktoré sa zlúčili do Ústavu matematických vied PF UPJŠ, ktorý viedol ako riaditeľ do roku 2009. Akademický titul doktora prírodných vied získal v roku 1971 na PF UPJŠ v odbore Matematika, po ukončení vedeckej ašpirantúry pod vedením prof. Jucoviča v roku 1979 získal na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave vedeckú hodnosť kandidáta vied v odbore Geometria a topológia. V tomto odbore je od roku 1982 aj docentom a v roku 1993 získal hodnosť doktora vied; v roku 1994 bol inaugurovaný na UPJŠ za profesora pre odbor Matematika.

Profesor Jendroľ je svetovo uznávaným odborníkom v teórii grafov a vedúcou osobnosťou košickej školy diskkrétnej matematiky. Jeho vedecko-výskumné zameranie pokrýva viaceré oblasti matematiky, predovšetkým kombinatorické vlastnosti mnohostenov, chromatickú a topologickú teóriu grafov, grafové ohodnotenia, problematiku kružníc v grafoch či aplikácie teórie grafov v chémii a informatike. Významne prispel k charakterizácii stenových a vrcholových vektorov mnohostenov a polyedrálnej máp na plochách vyšších rodov. Ako prvý objavil príklad mnohostena s neinvolučnou autodualitou a následne charakterizoval grupy automorfizmov autoduálnych mnohostenov. Jeho početné výsledky o lokálnej štruktúre grafov konvexných mnohostenov (vo vyše 25 článkoch) vyústili do vybudovania teórie ľahkých grafov v triedach grafov. Vyriešil problém, motivovaný teoretickou chémiou, existencie molekúl s fulleroidálnou štruktúrou a predpísanou grupou symetrií. Publikoval tiež mnoho zásadných príspevkov týkajúcich sa cyklického chromatického čísla, rôznych variantov faciálnych zafarbení rovinných grafov a typov iregulárnych ohodnotení grafov. Ovocím jeho vedeckej práce je vyše 175 publikovaných prác a vyše 1200 citácií.

Profesor Jendroľ ako spoluautor jadra študijných odborov Matematika a Diskrétna matematika významne prispel k vymedzeniu častí obsahu vysokoškolského vzdelávania v matematike na Slovensku. Vybuvoval kvalitné doktorandské štúdium

(na Slovensku otvorené ako prvé na PF UPJŠ) v odbore Diskrétna matematika, študijné zameranie Matematický manažment a podieľal sa na vzniku zameraní Informatická matematika a Ekonomická a finančná matematika. Doteraz vychoval 18 „nasledovníkov“, nositeľov titulu PhD. resp. CSc. a viedol viac ako 70 diplomových prác. Ako činnorodý organizátor dlhé roky organizoval a viedol Košický kombinatorický seminár (s vyše 50-ročnou históriou pravidelných týždenných stretnutí) založený prof. Jucovičom. Bol dlhoročným predsedom košickej pobočky JSMF, dva roky pôsobil vo funkcii predsedu výboru Slovenskej matematickej spoločnosti. Z jeho iniciatívy vzišla tradícia konferencií košických matematikov (v tomto roku 2021 je naplánovaná už 21. takáto konferencia), ale najmä kontinuálna postupnosť workshopov Cycles and Colourings (ako spoločné dielo UPJŠ a Technickej univerzity v Ilmenau, Nemecko), ktoré sa v priebehu rokov etablovali na jedno z najvýznamnejších a hojne navštevovaných pravidelných podujatí teórie grafov v stredoeurópskom priestore, ako uznanie jeho vedeckých a organizačných aktivít pri rozvoji spolupráce s TU Ilmenau a pri rozvoji vedeckých vzťahov medzi Slovenskom a Nemeckom bol profesorovi Jendroľovi na pôde TU Ilmenau v apríli 2018 udelený čestný titul Doctor honoris causa.

Literatúra:

1. Madaras, T.: Profesor Stanislav Jendroľ sedemdesiatročný, *Obzory matematiky, fyziky a informatiky* č. 3/2018, ročník 47. s. 71-72. ISSN 1335-4981

Vedecký a kvalifikačný rast

- 1971 vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa, odbor a program: Matematika, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta
- 1979 vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa, odbor: Geometria a topológia, Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta
- 1982 habilitačné konanie, odbor: Geometria a topológia, Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta
- 1993 DrSc., odbor: Geometria a topológia, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- 1994 inauguračné konanie, odbor: Matematika, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta

Vedúci nasledujúcich projektov:

- 1993 – 1995 GAV grant reg. č. 1/552/93A, *Mnohosteny, grafy a iné kombinatorické štruktúry*,
- 1996 Mnohosteny, grafy a iné kombinatorické štruktúry,
- 1997 – 1999 VEGA č. 1/4377/97, *Mnohosteny, grafy a iné kombinatorické štruktúry*,
- 2000 – 2002 VEGA č. 1/7467/20, *Mnohosteny, grafy a ich vlastnosti*,
- 2003 – 2005 VEGA č. 1/0424/03, *Štruktúra, zafarbenia a ohodnotenia grafov*,
- 2002 – 2003 Medzinárodný slovensko-nemecký grant Nem/Slov/PPP-DAAD/02/2, *Cycles and Colourings*,
- 2005 – 2007 KEGA č. 3/3009/05, *Internetový výkladový slovník matematických termínov a jeho využívanie vo výučbe matematiky na základných školách a v mimoškolskej činnosti*,
- 2005 – 2007 APVT-20-004104, *Metódy diskkrétnej matematiky a ich aplikácie*,
- 2006 – 2007 Nem/Slov/PPP-DAAD č. 15/2005, *Local structures in polyhedral graphs*, Slovensko-nemecký grant,
- 2006 – 2007 APVT č. SK-SI-008-06, *Unavoidable configurations in embedded graphs*, Slovensko-slovenský bilaterálny grant,
- 2006 – 2008 VEGA č. 1/3004/06, *Štruktúra, vnorenia, zafarbenia a ohodnotenia grafov*,
- 2008 – 2010 APVV-0007-07, *Vnorenia, zafarbenia a ohodnotenia grafov*,
- 2010 – 2011 VEGA č. 1/0428/10, *Zafarbenia, vnorenia a štruktúra grafov*,
- 2011 – 2015 APVV-0023-10, *Polyedrálne, štruktúrne a chromatické teórie grafov*,
- 2017 – 2023 KOSDIM, Košická skupina diskkrétnej matematiky, Projekt „Špičkový tím“, vybraný Akreditačnou komisiou vlády SR v r. 2017.

Členstvo vo vedeckých radách, redakčných radách, v orgánoch SAV a iných ustanovizni:

- 1992 – 2019 člen „Národného komitétu pre matematiku,
- 1996 – 2006 člen Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti (SKVH), Ministerstva školstva Slovenskej republiky,
- 1998 – 2010 predseda komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.) vo vednom odbore 1.1.3 Diskrétna matematika,
- 1998 – 2010 predseda Spoločnej odborovej komisie (SOK) doktorandského štúdia vo vednom odbore Diskrétna matematika,
- 1998 – 2010 člen SOK vo vedných odboroch Geometria a topológia a Aplikovaná matematika,

- 2010 – 2020 člen komisií pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.) vo vedných odboroch 1.1.4 Diskrétna matematika a 1.1.2 Aplikovaná matematika,
- 2010 – 2012 člen Akreditačnej komisie SAV pre hodnotenie I. oddelenia vied,
- 2015 – 2023 člen Rady APVV pre prírodné vedy,
- 1982 – 2019 člen Vedeckej rady Prírodovedeckej fakulty UPJŠ,
- 1993 – 1996 a 2003 – 2019 člen Vedeckej rady Univerzity P.J. Šafárika (UPJŠ) v Košiciach,
- 2003 – 2010 člen Vedeckej rady Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave,
- 1992 – 2010 člen Americkej matematickej spoločnosti,
- 1992 – doteraz člen redakčnej rady časopisu „Tatra Mountains Mathematical Publications“,
- 1994 – doteraz člen redakčnej rady časopisu „Discussiones Mathematicae Graph Theory“, ktorý vychádza v Poľsku,
- 2008 – 2011 člen redakčnej rady časopisu „International Journal of Combinatorics“ ktorý vychádza v Indii,
- 2013 – doteraz člen redakčnej rady časopisu „Electronic Journal of Graph Theory and Applications“, ktorý vychádza v Indonézii,
- 1970 – doteraz člen Jednoty slovenských matematikov a fyzikov (JSMF),
- 1994 – 2014 predseda Košickej pobočky JSMF,
- 1984 – 2014 člen Ústredného výboru JSMF,
- 1995 – 1998 1. podpredseda Ústredného výboru JSMF,
- 2002 – 2004 predseda Slovenskej matematickej spoločnosti JSMF,
- 1996 – 2011 člen Akademičného senátu UPJŠ,
- 1992 – 2012 predseda organizačného výboru úspešnej medzinárodnej každoročne organizovanej konferencie „Cycles and Colourings“,

Spolupráca so zahraničnými univerzitami:

- Technische Universität Ilmenau (Nemecko)
- Technische Universität Bergakademie Freiberg (Nemecko)
- Technische Universität Braunschweig (Nemecko)
- Akademia górniczno-hutnicza Kraków (Poľsko)
- University of Zielona Góra, Zielona Góra (Poľsko)
- University of Ljubljana, Ljubljana (Slovinsko)
- The University of Newcastle, Newcastle (Austrália)
- Karlova univerzita, Praha (Česká republika)

- Západočeská univerzita, Plzeň (Česká republika)
- University of Haifa, Haifa (Izrael)
- University of Washington, Seattle (USA)
- Institute of Mathematics, Hungarian Academy of Sciences, Budapest (Maďarsko)
- ITB Bandung (Indonézia)
- Hiroshima University, Higashi-Hiroshima (Japonsko)

Významné ocenenie na medzinárodnej a národnej úrovni:

- 2018 „Dr. h. c.“ - čestný doktorát udelený Technishe Universität Ilmenau (Nemecko) za dlhoročnú spoluprácu medzi UPJŠ Košice a TU Ilmenau.
- 2014 „Veľká medaila Svätého Gorazda“ za dlhoročnú tvorivú a pedagogickú prácu vo vysokom školstve (udelená Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky).
- 2009 „Zlatá medaila Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach“ za zásluhy o šírenie dobrého mena UPJŠ a za celoživotnú vedeckú a pedagogickú prácu v oblasti matematických vied.
- 2009 a 2018 „Cena rektora UPJŠ“ za prínos a významné výsledky v oblasti teórie grafov.
- 2019 „Pamätná medaila Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach“ pri príležitosti 60. výročia jej vzniku.
- 1996 „Čestný člen Jednoty slovenských matematikov a fyzikov“, najvyššie stanovské ocenenie udelené zjazdom JSMF.
- 1998 „Strieborná čestná plaketa Jura Hronca“ za zásluhy v matematických vedách (udelená Predsedníctvom SAV).
- 2002 „Cena primátora mesta Košice“ udelená kolektívu matematikov vedených prof. RNDr S. Jendroľom, DrSc. za širokú medzinárodnú spoluprácu v diskretnej matematike.
- 2013 „Zlatá medaila Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach“ za výrazný podiel na rozvoji Ústavu matematických vied Prírodovedeckej fakulty UPJŠ.
- 1999 „Pamätná medaila dekana Fakulty elektrotechniky a informatiky TU Košice“.
- 2012 „Pamätná medaila Strojníckej fakulty TU Košice“ pri príležitosti 60. výročia založenia fakulty.

Iné aktivity:

- Spolueditor 9 vedeckých zborníkov z konferencií Cycles and Colourings: prvé dva vyšli ako špeciálne čísla časopisov Tatra Mountains Math. Publ., ďalších sedem vyšlo ako špeciálne číslo impaktovaného časopisu Discrete Mathematics,
- predseda organizačného výboru úspešnej národnej každoročne organizovanej konferencie Konferencia košických matematikov (1998 – 2015),
- V monografii P. M. Gruber, J. M. Wills, *Handbook of Convex Geometry*, North Holland, 1993" v kapitole *Combinatorial aspects of convex polytopes* je celá jedna sekcia venovaná jeho výsledkom o stenových a vrcholových vektoroch konvexných mnohostenov,
- v druhom vydaní monografie B. Grünbaum, *Convex Polytopes*, Springer 2003 sa medzi asi 400 najvýznamnejšími výsledkami, ktoré boli dosiahnuté pri štúdiu konvexných mnohostenov od jej prvého vydania v roku 1967, sú uvedené tri jeho práce,
- viac ako 100 pozvaných prednášok na medzinárodných vedeckých konferenciách a zahraničných univerzitách.

Akademické deti (vyškolení ašpiranti a doktorandi):

Michal Tkáč, prof., RNDr., CSc., 1991,
Martin Bača, prof., RNDr., CSc., 1992 (1/2),
Marián Klešč, doc., RNDr., PhD., 1995,
Ivan Kohútek, Ing., PhD., 2001,
Tomáš Madaras, prof., RNDr., PhD., 2001,
Igor Fabrici, RNDr., Dr. rer. nat., 2002, (1/2)
Milan Tuhársky, RNDr., PhD., 2006,
František Kardoš, RNDr., PhD., 2007,
Jozef Miškuf, RNDr., PhD., 2008,
Danka Bruothová, RNDr., PhD., 2008,
Erika Škrabuláková, RNDr., PhD., 2009,
Kristína Budajová, RNDr., PhD., 2010,
Július Czap, RNDr., PhD., 2010,
Peter Šugerek, RNDr., PhD., 2013,
Mária Maceková, RNDr., PhD., 2016,
Michaela Vrbjarová, RNDr., PhD., 2016,
Mária Timková, RNDr., PhD., 2016,
Juraj Valiska, RNDr., PhD., 2019.